

Special Issue- March 2019

ISSN No. 2319 - 5908

An International Multidisciplinary Refereed Research Quarterly Journal

शोध संदर्श

SHODH SANDARSH

शिक्षा, साहित्य, इतिहास, कला, संस्कृति, विज्ञान, वाणिज्य आदि

Chief Editor :

Dr. V.K. Pandey

Editor :

Dr. V.K. Mishra

Dr. V.P. Tiwari

विशेषांक

विविध ज्ञान - विज्ञान - विषय का मन्थन एवं विमर्श ।
नव - उन्मेषी दशा - दिशा से भरा 'शोध - सन्दर्श' ।।

“Glimpses on Various Aspects of Indian Freedom movement:

With Special Reference to Dr. Bapuji Salukhe &

Contemporary Freedom Fighters in Maharashtra”

1st March, 2019

KOLHAPUR

Dept. of History & Political Science,

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur

Editor

Dr. S. R. Kattimani

Dept. of History,

Co-Editor

Dr. Manjushri Ghorpade

Dept. of History

Co-Editor

Mr. D. A. Pawar

Dept. of Political Science

Vivekanand College, Kolhapur

Published by

Dr. S. Y. Hongekar

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur

2130, E- ward, Tarabai Park , Kolhapur-416003

Editor Board for Special Issue

Dr. S. R. Kattimani

Dept. of History

Prof. D. A. Pawar

Dept. of Pol. Sci

Dr. A. S. Mahat

Dept. of Hindi

Dr. Shruti Joshi

Dept. of English

Dr. Prabhavati . A. Patil

Dept. of English

Dr. Neeta Patil

Librarian

Dr. M.S. Ghorpade

Dept. of History

Prof. B. K. Gosavi

Dept. of Marathi

The editors and editorial board with great pleasure place before the readers the 22nd issue of seventh volume of Shodh Sandarsh, An International Multidisciplinary Refereed Research Quarterly Journal. (U.G.C-Listed No-41329, Impact Factor – 4.7 (www.sjifactor.com) ISSN-2319-5908).

The research contributions by the participants have made the journal enrich with resources. The timely publication of journal was the collective efforts of our editors, editorial board and the technical staff. The journal has diversified areas covered under its ambit giving maximum option for the research scholars. We expect continued contributed contribution from everyone.

Disclaimer:

The views in the journal are those of authors and not the publisher or the editorial board. The readers are informed, authors, editors or the publisher do not owe any responsibility for any damage or loss to any person for the result of any action taken on the basis of the work. The articles/ Papers published in the journal are subject to copyright of the publisher. No part of the publication can be copied or reproduced without the permission of the publisher.

Published by:

Principal,

Vivekanand College (Autonomous), Kolhapur

Cost Rs. 550/-

INDEX

Sr. No	Name of Research Scholar	Title of Paper	Page no.
1	Makori Felix Asande	Freedom and Rule of Law: A Critical Assessment	1
2	Mr. Abdul Aziz U. Rajput	A Profile of Civil Disobedience Movement in North Karnataka	6
3	Memba Johnson Momanyi	Contributions of Indian Freedom Fighters in Kenya, - An Eye View	13
4	Dennis Mogaka Mondah	FREEDOM STRUGGLE IN THE WORLD AND GLOBAL FREEDOM FIGHTERS	18
5	Dr. Jayaprabha	Contribution of North Karnataka to the Freedom Struggle of India	23
6	Mr. Shirang Baburao Patil	Mahatma Gandhi: An Ideal Idol to the world (1869 to 1948)	26
7	DR. P. F. HALEMANI	ROLE OF DR.B.R.AMBEDAKAR IN INDIAN FREEDOM MOVEMENT	29
8	Prin. Dr. Gavisiddhappa Mutthal	A Political study of Growth of Indian National Consciousness	32
9	Kumar Somappa Badiger	DR. B R AMBEDKAR AND ECONOMICS IDEAS	35
10	Shri. Revanashiddesh B. Sirasangi	URBANIZATION IN BRITISH INDIA	38
11	Dr. Sadashiv S. Mugali.	Mahatma Gandhi and 39th Belgaum Congress Session 1924	41
12	Ms. Siddhi Shah	ROLE OF MODERATES & EXTREMIST IN INDIAN FREEDOM MOVEMENT	44
13	Dr. S. N. Waghmare	INDIAN AGRICULTURE IN BRITISH PERIOD	47
14	Dr. Manjushri S. Ghorpade, Dr. Madhavi Charankar	Krantiagrani Swatantryavir - Dattoaba Tambat	51
15	Shashikala.G.Hande	FAMINE EFFECTS IN BRITISH INDIAN ERA	55
16	Mr. S. M. Ruikar	R.K.Narayan's Reflective Thoughts on Indian Freedom Movement in the novel 'Waiting for The Mahatma'	58
17	Shri. Revanashiddesh B. Sirsangi	INDIAN INDUSTRIALIZATION IN BRITISH SPAN	61
18	Dr. Suvarna P. Patil	"CONTRIBUTION OF FREEDOM FIGHTER R. P. PATIL (Anna) TO INDIAN FREEDOM MOVEMENT & HIS SOCIAL, POLITICAL WORK AFTER INDEPENDENCE"	64
19	Dr. Mallesh Doddalakkannavar	B. N. RAU'S ROLE IN THE FRAMING OF INDIAN CONSTITUTION	68
20	Dr. Dubal Dattatry Ramchandra	Religious Nationalism It's Impact on Indian Freedom Movement	71
21	Dr. Mogalappa	ECONOMIC NATIONALISM IN SWADESHI MOVEMENT	75
22	Prin. Dr. Prakash Patil	Contribution of the Freedom Fighter Dada Undalkar in "Quit India Movement"	78
23	Mahesh M. Lohar	The contribution of the counterparty's Indian independence struggle	80
24	Prof. Varsha. M. Potdar	Importance of Constitutional Developments in Freedom Struggle	84
25	Dr. S. R. Kattimani	Socio-Educational Contribution of Dr. Bapuji Salunkhe in the Formation of Modern Maharashtra	90
26	Somanath Bhanudas Satapute	Unpalatable Food- Instantaneous Cause of Royal Indian Naval Mutiny 1946	93

अनुक्रमणिका

Sr. No	Name of Research Scholar	Title of Paper	Page no.
27	प्रा.डॉ. संतोष तुकाराम कदम	'अरुणा असफअली यांचे भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील योगदान'	98
28	प्रा. डॉ. झाकीरहुसेन हाकीम संदे	भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील मुस्लीम स्त्री : कुलसुमबेन सयानी	101
29	डॉ. राज पी. चव्हाण प्रा. शोभाताई एस्. पाटील	राष्ट्रपिता महात्मा गांधीजीचे भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील योगदान	103
30	डॉ. ज्योती ज. व्हटकर	1942 चा स्वातंत्र्य लढा व यशवंतराव चव्हाण	108
31	कु. प्रियांका भिमराव पोवार	भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील स्त्री-स्वातंत्र्यसैनिकांचे योगदान	110
32	डॉ. मधुकर खंडू पवार	वैयक्तिक सत्याग्रह १९४० चा लढ्यातील स्त्रीयांचे योगदान	113
33	प्राचार्य, डॉ. घोलप सर्जेराव देवाप्पा	ज्ञानसुर्य शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांचे शिक्षण क्षेत्रातील मौलिक कार्य	115
34	दुरगुडे एस. पी.	महात्मा गांधीचे तत्वज्ञान आणि स्वतंत्र्यासाठी संघर्ष असहकार चळवळ	117
35	डॉ. शारदा गोविंदाव बंडे	भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीमध्ये महाराष्ट्रातील क्रांतीकारक	119
36	डॉ. वरेकर निवासराव अधिकराव	1942 ची चलेजाव क्रांती आणि सातारा	122
37	डॉ. दत्तात्रय पांडुरंग खराडे	भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात मुस्लिम महिलांचे योगदान	126
38	Dr. Khot Madhuri Rajaram Dr. Kavita Gagrani	वारणा विभागाचे भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील योगदान	130
39	प्रा. एस. वाय. पाटील	भारतीय स्वातंत्र्याच्या लढ्यातील शेतकरी चळवळीचे योगदान	132
40	प्रा. डी. ए. पवार	भारतीय स्वातंत्र्यलढा व कामगार चळवळ	135
41	डॉ. डी. व्ही. सुर्यवंशी प्रा.सौ. शुभांगी सुखदेव माने-पाटील	महाराष्ट्रातील कामगार चळवळ नारायण मेघाजी लोखंडे यांचे कामगार चळवळीमधील योगदान	138
42	प्रा. डॉ. सपकाळ रामेश्वर विक्रम	'सुभाषचंद्र बोस यांचे भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील योगदान'	141
43	प्रा. भागवत वसंत बजरंग	स्वातंत्र्यसंग्रामाच्या संघर्षातील अग्रदूत: क्रांतिवीर रंगरावदादा विठ्ठलराव पाटील	144
44	प्रा. अमृता आनंदराव दिंडे	'स्वातंत्र्यसेनानी दुर्गाबाई देशमुख यांच्या कार्याचा चिकित्सक आढावा'	147
45	डॉ. मधुकर विठोबा जाधव	भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील स्वातंत्र्यवीरंगना वीणा दास	151
46	डॉ. तानाजी रामचंद्र हवलदार	चंपारण्य सत्याग्रह	154
47	प्रा. बाबली गंगाराम गावडे	गांधीयुगातील निर्णायक लढे : एक अभ्यास	156
48	Dr. Girish P. Vaghela	भारतीय स्वातंत्र्य संग्राम और गुजरात के बुनियादी कार्यकर : पडकार एवं व्यूहरचना	159
49	डॉ. सुप्रिया चंद्रशेखर खोले.	मणिपूरची क्रांतीकारक राणी गैडीनलू	163
50	प्रा. गीतांजली श. साळुंखे	डॉ. बापूजी साळुंखे यांचे भारतीय स्वातंत्र्य संग्रामातील योगदान	165
51	प्रा. वाय. ए. आवळे	स्वातंत्र्यपूर्व संस्थानकालीन मल्लविद्या व इतर खेळांचा विकास.	167
52	Rinkal J. Vaghela	आज के सन्दर्भ में गांधीजी के विचारों की प्रस्तुतता	170
53	प्रा. डॉ. धीरज सुरेश शिंदे	काकासाहेब चव्हाण यांचे कार्य व शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे	172
54	सौ. रश्मी शिवाजी आडेकर	उपेक्षित पण निष्काम कर्मयोगी : महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे	175
55	Dr. KOLASEKAR MANOHAR	'1857 च्या उठावाचा रेल्वेवर झालेला परिणाम'	177
56	डॉ. शर्मिला अशोक साबळे	महात्मा गांधीचे अहिंसावादी तत्त्वज्ञान व असहकार चळवळ	179
57	श्रीमती सरकाळे तेजश्री तानाजी	1935 चा भारत सरकारचा कायदा - एक ऐतिहासिक आढावा	181
58	श्री महेशकुमार पांडुरंग सोनावणे	स्वातंत्र्यसेनानी शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे	184
59	विवेकानंद माने.	क्रांतिविंगणा विजयाताई लाड - प्रतिसरकारातील एक जिद्धार महिला	186
60	प्रा. चामे एच. व्हि.	भारतीय समाजसुधारणा व संविधान निर्मितीत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे योगदान	188

अनुक्रमणिका

Sr. No	Name of Research Scholar	Title of Paper	Page no.
61	वाघेला सचिनकुमार अशोकभाई	बरवाला (घेला शाह) सत्याग्रह: एक ऐतिहासिक अध्ययन	190
62	डॉ. विकास सुदाम येलमार	वारकरी संप्रदायाचे पाईक ते मार्क्सवादाचे समर्थक : कॉ. क्रातिसिंह नाना पाटील	192
63	हर्षदा कांबळे	भारतीय स्वातंत्र्यासाठी लढ्यातील काही अज्ञात रिज्यांचे योगदान	194
64	कु. सृष्टी संजय चाळके	महाराष्ट्रातील स्वातंत्र्य पूर्व काळातील ब्रिटीश विरोधी उठाव	196
65	प्रा. सौ.संयोगिता शिरीष सासने	"भारताचे पोलादी पुरुष - सरदार वल्लभभाई पटेल"	198
66	प्रा.यशवंत हरताळे	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे आर्थिक व सामाजिक चळवळीतील स्थान.	202
67	सिध्दनाथ मधूकर गाडे	कॅप्टन लक्ष्मी स्वामीनाथन यांची स्वातंत्र्य चळवळीतील कामगिरी	204
68	श्री.ठोकळे शरद तानाजी	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि भारतीय शेती	206
69	गामणे हेमा गजानन	"प्रा.वि.गो.विजापूरकर यांचे कातिकार्य	207
70	DR. PRABHAVATI A.PATIL	THE UNSUNG HEROISM OF MADAM BHIKHAI CAMA	210
71	Dr. Dhanaji Baburao Masal	REBELLIOUS FEMALE SOCIAL REFORMER - PANDITA RAMABAI	213
72	डॉ. आरिफ शौकत महात	राष्ट्र निर्माण में "राष्ट्रीय-सांस्कृतिक काव्यधारा" की भूमिका	217
73	प्रा.अनिल दत्तात्रय कोकाटे	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे कृषी व जलधोरण	219
74	Dr. Leelawati Arvind Patil	Rabindranath Tagore's Views on Nationalism: A Perspective	221
75	डॉ. प्रा. शर्मिला बाळासाहेब घाटगे	शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे : शिक्षणाचा दिपरस्तंभ	223
76	Mr. Chobe Nagnath Mahadev	Non-cooperation Movement and Freedom Struggle	225
77	Mr. Bhimashankar M. Birajdar	'Green Ideology of Mahatma Gandhi in Environmental Movements in India: An Environmental History Perspective '	228
78	Dr. S. Y. Hongekar	शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांचे स्वातंत्र्यलढ्यातील कार्य	232

 9015465436 shodhsandarshalld शोधसंदर्शजर्नल

E-mail : shodhsandarshalld@gmail.com
Website : www.shodhsandarsh.com
For UGC website : www.ugc.ac.in/journallist

